ЭРТАГА — БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

ФУРСАТ ҒАНИМАТ, ТЕРИМ СУРЪАТИНИ БЎШАШТИРМАЙЛИК!

КОЛХОЗДА йиллик план бажарилгандан кейин ҳам машина терими қизғин давом этмоқда. Суратларда: 1. Далада машина терими пайти. 2. Колхоз агрономи Ш. Кибаров (чапда), звено бошлиғи И. Айвазов ва бригадир Н. Шодмонов ўртоқлар машинада терилган пахтанинг сифатини кўздан кечирмоқдалар.
А. Абалян фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Р. МУСАМУҲАМЕДОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АГРОНОМ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада боғдорчилик ва токчиликни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги фан бошқармасининг бош агрономи **Ризамат Мусамуҳамедовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» Фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил, 8 октябрь.
Тошкент шаҳри.

ЯНА 1500 ТОННА САБЗАВОТ

Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозида октябрь олди социалистик мусобақаси кенг қулоч ёйдирилган. Ишчилар мусобақа байроғини баланд кўтариб, давлатга сабзавот топшириш йиллик планини муддатидан илгари муваффақиятли бажардилар. Шаҳарликларга 5100 тонна сабзавот сотилди. Колхозда картошка етиштириш плани 110,6 процент адо этилди.

Хўжаликда сабзавотчилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам кенг ривожланмоқда. Чорва моллари парвариши яхшиланиб, маҳсулдорлиги ошмоқда. Шу сабабли гўшт топшириш йиллик плани 116 процент бажарилди. Давлатга 413 тонна сут етказиб берилиб, тўққиз ойлик план ортиғи билан адо этилди. Чорвадорлар йиллик планни декабрь ойи ичидаёқ бажариш учун курашмоқдалар. Чорва моллари қишловига тайёргарлик ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Пландагига нисбатан анча кўп миқдорда ем-хашак тайёрлаб қўйилди. 50 тонна ўрнига 250 тонна сенаж бостирилди. 1250 ўрнига 1860 тонна силос қилиниб бу соҳадаги план 148 процент бажарилди. Экинлардан бўшаган ерлар ҳозир шудгор қилиб қўйилмоқда. Минерал ўғитлар ташиб чиқариляпти. 60 гектар ерга август пиёзи, 10 гектар ерга чеснок экиб қўйилди. 10 гектар ердаги пленкалар остига дербент карами кўчатини ўтказиш бошланди.

— Биз, —дейди совхоз директори ўртоқ Р. Қамбаров,— эришилган бу ютуқларимизни мустаҳкамлаймиз. Шаҳарликларга пландан ташқари яна 1500 тонна сабзавот етказиб берамиз.

М. ҒОЗИЕВ.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ТЎРТ ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 198 (4404). | 9 октябрь, 1971 йил, | ШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

ЗАФАР МУБОРАК

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари куни байрами арафасида ОҚҚЎРҒОНДАГИ «МОСКВА» КОЛХОЗИДАН ҒАЛАБА РАПОРТИ КЕЛДИ. Ҳамиша ўз сўзларининг устидан чиқиб келган бу хўжалик аъзолари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳам меҳнат муваффақиятини қўлга киритдилар. Давлатга 1400 тонна ўрнига 1460 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 27,5 центнерни ташкил этди.

«Москва»ликларнинг аҳдлари ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил йиғиб олиш. Шу кунларда қишлоқдаги ҳамма ана шу социалистик мажбуриятни бажариш учун фидокорона меҳнат қилаётир.

Колхоз раиси Исмоил Шубладзе эришилган бу муваффақият пахтачиликни, айниқса йиғим-терим ишларини комплекс механизациялаш туфайли қўлга киритилганлигини алоҳида таъкидлайди. 1460 тонна пахтанинг 1260 тоннаси «зангори кема»ларда териб олиндики, бу йиғим-терим ишларини тезлаштириш билан бирга хўжалиқ даромадининг кескин ошишига катта ёрдам берди.

Колхозда Турисбек Бектоев, Ислом Алиев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг ишидан ҳамма хурсанд. Улар ҳозиргача гектаридан 29—30 центнердан паха йиғиб олдилар. Бу пешқадам бригадалар ҳосилдорликни 38 центнерданга етказиш учун астойдил иш олиб бормоқдалар.

Муслим Тапиев, Қосимбек Ўртабоев, Илёс Айвазов, Мамат Номозов сингари уста механизаторлар шу кунгача 90—110 тоннадан пахта тердилар. Бу азаматлар шу кунларда ҳам машиналарини усталик билан ишлатиб, етиштирилган барча ҳосилни тезроқ териб олишга ҳаракат қилаётирлар.

Колхозда луб тайёрлаш йиллик плани ва чорвачилик, сабзавотчилик маҳсулотлари етказиб бериш топшириқлари ҳам ошириб адо этилди. Шу қувончли кунда биз уларга зафар муборак, деймиз.

ҚАРДОШЛИК, САМИМИЙЛИК ВАЗИЯТИДА

ХАНОЙ, 8 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний бошчилигидаги совет-партия ҳукумат делегацияси кеча президент саройида қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Вьетнам Демократик Республикасининг вице-президенти Нгуен Лионг Банг, Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ле Зуан, ВМП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, ВДР Миллат Мажлиси доимий комитетининг раиси Чионг Тинь, ВМП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, ВДР ҳукуматининг Бош министри Фан Ван Донг ва бошқа расмий кишилар бўлдилар.

Совет томонидан қабул маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катушев, совет делегациясининг бошқа аъзолари ҳам ҳозир бўлишди.

Меҳмонлар орасида Вьетнам Демократик Республикасидаги чет эл дипломатик ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳам бор эди.

Ўртоқ Н. В. Подгорний меҳмонларга қарата нутқ сўзлади.

Ле Зуан жавоб нутқи сўзлаб қаҳрамон вьетнам халқининг шаънига чин кўнгилдан айтилган сўзлар учун Н. В. Подгорнийга, совет-партия ҳукумат делегациясининг барча аъзоларига ташаккур изҳор қилди.

Н. В. Подгорний ва Ле Зуан ўртоқларнинг нутқлари қарсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди.

Қабул маросими қардошларча самимийлик ва дўстона вазиятда ўтди.

ҚЎШМА БАЁНОТ ИМЗОЛАНДИ

ХАНОЙ, 7 октябрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Бугун президент саройида Совет—Вьетнам қўшма баёноти имзоланди.

Баёнотни совет партия-ҳукумат делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний ва Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ле Зуан имзоладилар.

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ХАНОЙДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ХАНОЙ, 8 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). Совет партия-ҳукумат делегациясининг Вьетнам Демократик Республикасига қилган расмий визити тугади. Бугун Ханойда Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар тантанали равишда узатиб қолинди.

Совет партия-ҳукумат делегацияси Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети билан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан 3 октябрдан 8 октябргача ВДРда меҳмон бўлиб турди. Делегация составида: КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний (делегация бошлиғи), КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар Давлат Комитетининг раиси С. А. Скачков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, армия генерали С. Л. Соколов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССР Ташқи савдо министрининг ўринбосари И. Т. Гришин, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, СССРнинг ВДРдаги элчиси И. С. Шчербаков бор эди.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК

ЖАЗОИР, 8 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин кеча кечқурун халқ саройида Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг раиси, Министрлар Советининг раиси Хуари Бумиддин шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Революцион Кенгашнинг ва ҳукуматнинг аъзолари, миллий халқ армиясининг раҳбар состави, жамоат арбоблари, А. Н. Косигинга ҳамроҳ бўлиб келган кишилар, совет элчихонасининг ходимлари Х. Бумиддин билан бирга бўлдилар. Меҳмонлар орасида Жазоир Халқ Демократик Республикасидаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари бор эди.

Дўстона вазиятда ўтган зиёфат вақтида А. Н. Косигин билан Х. Бумиддин нутқ сўзладилар.

А. Н. Косигин билан Х. Бумиддиннинг нутқлари қарсаклар билан кутиб олинди.

400.000 ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 8 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда тайёрлангани, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — шу жумладан машина билан бир кунда терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан бери.

Юқори Чирчиқ	2,07	102,20	1,18	151,45
Пискент	2,35	90,45	2,46	82,84
Ўрта Чирчиқ	2,01	88,01	1,84	92,65
Оққўрғон	2,44	85,12	2,61	87,21
Бўка	2,78	78,47	2,78	73,68
Бекобод	2,08	77,05	1,87	72,71
Янгийўл	2,40	72,19	2,50	45,09
Область бўйича:	2,33	82,76	2,31	81,32

ВАТАНГА ҚАЙТА ТУРИБ

ТОШКЕНТ аэропортида кутиб олиш маросими.

Н. Ключнев ва Р. Шамсутдинов фотоси (ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний бошчилигида Вьетнам Демократик Республикасига қилинган дўстона визитни тамомлаб Москвага бораётган совет партия-ҳукумат делегацияси 8 октябрда Тошкентга келди.

Делегация составида — КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Армия генерали С. Л. Соколов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССР Ташқи савда министрининг ўринбосари И. Т. Гришин бор.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Г. А. Габрнельянц, И. В. Марцинюк, Республика Олий Совети Президиумининг секретари Ҳ. М. Пўлатова ва республиканинг бошқа раҳбар ходимлари делегацияни Тошкент аэропортида кутиб олишди. (ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш ва машиналарда пахта териш юзасидан йиллик планларини муддатидан олдин бажарган илғор хўжаликлар область «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»га ёзиладилар.

БЕКОБОД РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Победа» колхози. Пахта тайёрлаш йиллик планини 100.0 процент, шу жумладан машина терими планини 141 процент бажарган. (Колхоз раиси **Д. Қўзибоев,** партия ташкилотининг секретари **П. Рисбоев,** комсомол ташкилотининг секретари **А. Очилов,** бош агрономи **А. Султонов,** бош инженери **Қўшбоев** ўртоқлар).

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Карл Маркс номли колхоз (раиси **Ли К. М.,** партия ташкилотининг секретари **А. Алжонов,** комсомол ташкилотининг секретари **С. Тўйменқулов,** бош агрономи **С. Аҳмедов,** бош инженери **Ким Т.** ўртоқлар).

ПИСКЕНТ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Гулистон» колхози (раиси **И. Ҳайдаров,** партия ташкилотининг секретари **А. Машарипов,** комсомол ташкилотининг секретари **М. Ҳайдаров,** бош агрономи **К. Ҳайдаров,** бош инженери **Т. Турсунов** ўртоқлар).

ШОЛИ — ДАВЛАТГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 8 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун бир кунда ўрилгани, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — бир кунда топширилгани, бешинчи стун — мавсум бошидан бери.

Бекобод	3,5	44,9	2,9	22,3
Ўрта Чирчиқ	3,8	58,1	3,7	12,2
Янгийўл	2,2	43,5	3,5	8,8
Бўка	5,1	59,9	1,7	5,1
Пискент	7,4	28,5	—	—
Юқори Чирчиқ	9,1	47,9	3,6	5,6
Калинин	5,0	48,2	—	—
Оржоникидзе	5,4	16,1	—	—
Оҳангарон	—	—	—	—
Область бўйича	4,6	45,6	2,6	11,2

ЯНА ДИЙДОР КЎРИШГУНЧА ХАЙР

Ўзбекистон пойтахти 8 октябрь куни қозоқ адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларини самимий узатиб қолди.

Тошкент аэропортида декада қатнашчиларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советн раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева, ижодий ташкилотлар ва союзларнинг раҳбарлари, адабиёт ва санъат арбоблари узатиб қолдилар.

(ЎзТАГ).

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ иқтисодий билимлар УНИВЕРСИТЕТИ № 1

Яқинда матбуотда КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Бу тарихий ҳужжатда совет кишиларининг кенг табақаларини яқин йиллар ичида иқтисодий билимли қилишдан иборат жуда катта аҳамиятга эга бўлган вазифа белгилаб берилди.

Янги ўқув йилида областимизда меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш кенг кўламда, турли формаларда олиб борилади. Партия ва комсомол маорифи шохобчаларида, коммунистик меҳнат мактаблари ва халқ университетларида 108 мингдан ортиқ киши иқтисодий билимларни ўрганади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетаси Марказий Комитет қарорида белгиланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида «ИҚТИСОДИЙ БИЛИМЛАР УНИВЕРСИТЕТИ» ташкил этди. Республикамизнинг кўзга кўринган иқтисодчи олимлари, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, илмий ходимлар, мутахассислар ва пропагандистлардан иборат методик совет тузилди. Университет назарий иқтисодий билимларни кенг тарғиб қилади, республика ва областимиз экономикасига оид проблематик материалларни мунтазам ёритиб боради.

Иқтисодий билимлар университети машғулотлари ҳар ойда икки марта олиб борилади. Бугун — биринчи машғулот: «Ҳозирги босқичда КПССнинг иқтисодий сиёсати» темаси бўйича иқтисод фанлари доктори, профессор А. Иброҳимовнинг мақоласини босдик.

ҲОЗИРГИ БОСҚИЧДА КПСС-НИНГ ИҚТИСОДИЙ СИЁСАТИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди ҳозирги даврнинг энг йирик воқеаси бўлиб қолди. Съезд марксизм-ленинизмнинг улуғ ва ҳамиша ғолиб кучини яна бир бор кўрсатди, уни ижодий ривожлантиришга янги ҳисса қўшди, партия сафларининг бузилмас ғоявий-сиёсий ва ташкилий бирлигини, партиянинг, бутун совет халқининг коммунизм учун курашда Ленин байроғи остида монолитдай жипслигини намойиш қилди.

Съезд қарорларида коммунистик қурилишнинг навбатдаги босқичи программаси, партиянинг яқин йиллар ичидаги сиёсий йўли белгилаб берилди. Бу қарорлар совет жамиятининг ҳаётий манфаатларига тўла мос бўлиб тушди. Съезд қарорлари халқнинг фаровонлигини анча ўстиришга, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада юксалтиришга, унинг халқаро майдондаги обрўсини оширишга, жаҳон социализм позицияларини, империализм ва реакцияга қарши курашда барча прогрессив кучларни мустаҳкамлашга қаратилган.

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини бутун мамлакатимиз халқлари якдил ва қизғин маъқуллаб кутиб олдилар. Съезд қарорларини рўёбга чиқариш, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш халқимизнинг коммунизм сари курашида янги муҳим босқич ҳисобланади.

Съезд омманинг янги меҳнат ва ижодий кўтаринкилигини жўш урдириб юборди. Бу кўтаринкиликда жамиятимизнинг монолит жипслиги, партия ва халқимизнинг батамом ҳамда бузилмас бирлиги ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда.

Коммунистик қурилиш катта ва мураккаб тарихий жараён бўлиб, у ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларини қамраб олади. Бироқ бу жараёндаги энг асосий вазифа коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришдан иборат.

Владимир Ильич Ленин таълим бериб айтганидек, партия ва Совет ҳокимиятининг диққат марказида ҳамиша мамлакатни иқтисодий ривожлантириш масалалари туради. Маълумки, экономика соҳасида ўтган саккизинчи беш йилликда эришилган энг асосий якун—халқ хўжалигининг кўлами ўсганлиги, ривожланиш суръатлари жадаллашганлиги ва сифат кўрсаткичлари яхшилаганлиги бўлди. Ёрқин рақамлардан бирини келтириб ўтайлик. Миллий даромад 1970 йилда 1965 йилдаги даражадан 41 процент ўсди. Шу нарса характерлики, саккизинчи беш йиллик мобайнида саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1,5 баравар ортди. Фақат 1970 йилнинг ўзидагина саноат маҳсулоти урушгача бўлган ҳамма беш йилликлардагига қараганда тахминан икки баравар кўп ишлаб чиқарилди.

Халқ хўжалигида техника тараққиёти ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишни таъминлайдиган тармоқлар — электроэнергетика, химия ва нефть химияси саноати, машинасозлик ва, айниқса, радиоэлектроника, приборсозлик тез суръатлар билан ривожланди.

Саккизинчи беш йиллик мобайнида халқ истеъмол товарларини ишлаб чиқариш 49 процент кўпайганлиги енгил ва озиқ-овқат саноатининг юксак суръатлар билан ривожланганлигини яққол кўрсатиб турибди.

Қишлоқ хўжалиги моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, шунингдек колхозчилар ва совхоз ишчиларининг деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш соҳасида бир қатор йирик тадбирлар амалга оширилди. Кўрилган тадбирлар натижасида ялпи маҳсулотнинг 1966—1970 йиллар мобайнидаги ўртача йиллик ҳажми аввалги беш йилликдаги қараганда 21 процент ортиқ бўлди.

Саккизинчи беш йилликда фундаментал фанлар соҳасида йирик муваффақиятларга эришилди. Бу, саноатда, қишлоқ хўжалигида ва бошқа тармоқларда талайгина фан-техника вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга имкон берди. Юксак унумдорликка эга бўлган машиналар комплекслари, янги технология процесслари яратилди ва муваффақиятли жорий этилмоқда. Улар ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш ҳамда маҳсулот сифатини яхшилашга ёрдам беради.

Саккизинчи беш йиллик давомида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ошди, ижтимоий меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари тезлашди, корхоналар кўрадиган фойда кўпайди, ишлаб чиқариш рентабеллиги ўсди. Буларнинг барчасига фан-техника тараққиёти туфайли, халқ хўжалигини бошқаришни такомиллаштириш, планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги усулларини қўлланиш туфайли эришилди.

Партиянинг Совет Иттифоқи республикаларини ривожлантириш тўғрисида қилаётган ғамхўрлигини Ўзбекистон мисолида айниқса ёрқин тасаввур қилиш мумкин.

1966—1970 йилларда республикамиз индустрияси тез суръатлар билан ривожланди, саноатнинг асосий ишлаб чиқариш фондлари шу давр мобайнида 1,5 баравар кўпайди. Ўзбекистон саноатида сифат ўзгаришлари рўй берди, кон-металлургия, химия толаси ва органик синтез маҳсулотлари, тракторсозлик, олтин қазиш саноати сингари ишлаб чиқаришнинг янги муҳим тармоқлари вужудга келди ва муваффақиятли ривожлантирилди. Беш йиллик ичида Ўзбекистонда олтин қазиб олиш қарийб уч баравар, газ қазиб чиқариш деярлик икки баравар ўсди. Ҳозир Ўзбекистон Совет Иттифоқининг энг йирик газ етказиб берувчи районларидан бири бўлиб қолди. Ўзбекистон пахтачиликни комплекс механизациялаш учун машиналар ишлаб чиқарувчи энг асосий республикадир.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари республика халқ хўжалигининг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни ривожлантириш соҳасида жуда катта ютуқларни қўлга киритдилар. **Саккизинчи беш йиллик ичида давлатга 20670 минг тонна пахта сотилди.** Бу — аввалги беш йилликдагига қараганда 3244 минг тонна кўпдир.

Пахтачиликда беш йиллик мобайнида эришилган йирик муваффақиятлар ирригация ва мелиорацияни кенг ривожлантириш, комплекс механизация ва химиялаштиришни қўлланиш, деҳқончилик маданиятини ошириш ҳамда пахтакорларнинг, бутун республика меҳнаткашларининг қаҳрамонона меҳнати самараси бўлди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа хил маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш соҳасида ҳам катта ютуқларга эришилди.

Саккизинчи беш йилликда халқнинг фаровонлиги янада юксалди. Аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромад 33 процент ўсди. Бу, КПСС XXIII съезди Директиваларида кўзда тутилганидан 3 процент ортиқдир.

Ишчилар ва хизматчиларнинг минимал ва ўртача иш ҳақи ошди, колхозчиларнинг жамоат хўжалигидан оладиган даромадлари кўпайди. Ўтган беш йилликда жамоат фондлари бир ярим баравар ўсди. 1970 йилда у 64 миллиард сўмга етди. Чакана савдо товар обороти бир ярим ҳисса ортди. Беш йиллик мобайнида 500 миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой қурилди, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият муваффақият билан ривожланди.

Совет халқи саккизинчи беш йилликни муносиб якунлаб коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш ва ўз фаровонлигини ошириш йўлида яна бир катта доим ташлади.

Партиянинг иқтисодий сиёсатида инсон фаолиятининг энг асосий соҳаси бўлган моддий ишлаб чиқариш вазифалари мужассам ҳолда ўз ифодасини топмоқда. Шунинг учун ҳам хўжалик қурилиши, жамиятнинг иқтисодий ривожланиш проблемалари коммунистик партия ва Совет давлатининг диққат марказида бўлиб келмоқда.

Ҳозирги босқичда партия иқтисодий сиёсатининг вазифалари нималардан иборат? Маълумки, мамлакатимизда иқтисодий, социал-сиёсий проблемалар ҳамда маданий қурилиш проблемаларининг занжиридаги ҳал қилувчи бўғин янги жамиятнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришдир. Бу вазифани ҳал этиш йўллари ва усуллари, табиийки, конкрет тарихий вазиятга, жамият ҳаётининг у ёки бу давридаги ўзига хос шароитларга боғлиқ. Ана шуларнинг барчаси партия иқтисодий сиёсатида ўз ифодасини топган. КПСС XXIV съезди қарорлари ва ҳужжатларида мамлакат хўжалиги тараққиётининг ҳозирги босқичи хусусиятлари илмий жиҳатдан характерлаб берилган.

Бизга шу нарса равшанки, мамлакатимизда социализм ғалаба қозонган 30-йилларнинг охиридаги даврга нисбатан ҳозирги вақтда экономикада ҳамда бутун ижтимоий ҳаётимизда янги муҳим моментлар пайдо бўлди. Шулардан энг муҳими — ўттиз йилдан сал ортиқроқ вақт ичида халқнинг қаҳрамонона меҳнати натижасида СССРда ривожланган социалистик жамият қурилганлиги бўлди. Шунинг натижасида партия иқтисодий сиёсати, халқ хўжалигига планли раҳбарлик қилишнинг туб масалаларига тааллуқли бўлган бир қатор факторлар келиб чиқди. Бу факторлар Марказий Комитетнинг КПСС XXIV съездига ҳисобот докладида чуқур ва ҳар томонлама кўрсатиб берилди. Докладда кўрсатиб ўтилганидек, мамлакатимизда кўптармоқли индустрияга ва йирик социалистик қишлоқ хўжалигига, илғор фанга, малакали ишчи кадрларга, мутахассисларга, хўжалик раҳбарларига асосланган жуда катта иқтисодий қувват вужудга келтирилди. Бу — бир кунда 2 миллиард сўмга яқин ижтимоий маҳсулот ишлаб чиқараётган, яъни 30-йилларнинг охирида ҳар кун ишлаб чиқилган маҳсулотдан ўн баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқараётган экономикадир.

Мамлакат хўжалик тараққиётининг ҳозирги босқичдаги муҳим хусусиятларидан яна бири тез авж олиб бораётган фан-техника революцияси билан боғлиқдир. Ниҳоят, СССР тараққиётининг ташқи шароити ҳам жиддий ўзгарди. Урушдан кейинги даврда жаҳон социалистик системаси пайдо бўлди. Қардош мамлакатлар ҳамкорлиги мустаҳкамланмоқда, бу мамлакатларнинг иқтисодий бирлашув жараёни тобора авж олмоқда.

Ана шу факторларнинг кўплиги туфайли хўжалик қурилиши вазифаларини ҳал этишда бизнинг иқтисодий имкониятларимиз кенгаймоқда, айни вақтда экономикага қўйилаётган талаб ҳам ортиб бормоқда.

Ҳозирги вақтда иқтисодий ва социал проблемаларни комплекс ҳал этиш учун белгиланган йўл КПСС XXIII съезди бошлаган йўлнинг давоми бўлиб, аниқланган камчиликларни бартараф этиш, халқ хўжалигини кенг кўламда ривожлантиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Масалага ана шундай ёндошиш КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида партия иқтисодий сиёсатининг яқин даврга мўлжалланган асосий вазифалари тарзида талқин қилиб берилган. Булар — **биринчидан,** меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ушбу беш йилликда, шунингдек узоқ келажакда жиддий суръатда ошириш; **иккинчидан,** барча иқтисодий ва социал ресурслардан тўла фойдаланиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини, энг аввало, фан-техника революциясининг энг янги ютуқлари самарадорлигини ошириш; **учинчидан,** халқ хўжалигига планли раҳбарликни ва бошқаришни тўхтовсиз такомиллаштириб боришдан иборат.

Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида кўрсатиб ўтилганидек, ҳозирги вақтда иқтисодий ривожланишни аҳолининг турмуш даражасини ошириш масалаларига қаратилган янги чуқур бурилиш ясаш талаб этилмоқда.

«Беш йилликнинг асосий вазифаси, — деб ёзиб қўйилди партия XXIV съезди Директиваларида, — **социалистик ишлаб чиқаришнинг юқори суръатлар билан ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш, фан-техникани тараққий эттириш ва меҳнат унумдорлигини оширишни тезлаштириш асосида халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини анча юксалтиришни таъминлашдан иборат».**

Ана шу қоидада социалистик ишлаб чиқаришни ривожлантириш мақсадларигина эмас, балки ана шу мақсадга эришиш учун зарур бўлган воситалар ҳам кўрсатиб берилган. Социалистик ишлаб чиқариш самарадорлигини оширмасдан туриб халқнинг фаровонлигини янада юксалтириб бўлмайди.

Социалистик ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш проблемаси устида бир қадар батафсилроқ тўхталиб ўтмоқчимиз, негаки, у мамлакат хўжалиги ривожланишида асосий проблема ҳисобланади.

Халқ хўжалигини тез суръатлар билан ривожлантиришга уни фақат ҳар томонлама интенсивлаштириш йўли билан, яъни техникани тараққий эттириш асосидагина эришиб бўлади. Демак, **бу проблеманинг моҳияти меҳнат, моддий ва молиявий сарф-харажат бирлиги ҳисобига ишлаб чиқариш ва миллий даромад ҳажмини анча миқдорда кўпайтиришга эришишдан иборат.** Бу — ривожланишнинг интенсив йўлидир. Унинг асосий кўрсаткичлари меҳнат унумдорлигини тез суръатлар билан ўстириш, рентабеллик ва фондлар самарасини ошириш, маҳсулотга кетадиган материалларни камайтиришдан иборат.

Ана шуларни ҳисобга олиб, КПСС XXIV съезди жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлган вазифа: **фан-техника революцияси ютуқлари билан социалистик хўжалик системаси афзалликларини узвий равишда қўшиш** вазифасини қўйди.

Бу вазифаларни амалга ошириш учун нималар қилиш керак?

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Энг аввало фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқасини мустаҳкамлаш ва шундай шароит яратиш керакки, илмий муассасалар машиналар техникаси, прогрессив технологиянинг янги конструкцияларини ишлаб чиқишдан, корхоналар эса техника янгиликларини тезлик билан жорий этишдан максимал даражада манфаатдор бўлсинлар.

Моддий-техника базасини вужудга келтиришдаги энг муҳим омил фан ва техника тараққиёти ҳисобланади. Жамият учун айрим муваффақиятларгина эмас, балки бутун социалистик ишлаб чиқаришнинг юксак илмий-техник даражаси муҳим аҳамият касб этади. Шу сабабдан КПСС XXIV съезди Директиваларида фан ва техникани, мамлакатнинг барча ишлаб чиқариш кучларини янада ривожлантиришнинг комплекс программаси белгилаб берилди.

Оғир индустрияни ривожлантириш ана шу программанинг ўзагини ташкил этади. Чунки оғир индустрия мамлакат иқтисодий қудрати ва халқ фаровонлигини янада оширишнинг пойдеворидир.

Партия съезди алоҳида таъкидлаб ўтганидек, оғир саноатни ривожлантиришнинг юксак суръатлари ҳозирги вақтда ҳам ўз аҳамиятини сақлаб қолади, чунки социалистик кенгайтирилган такрор ишлаб чиқариш ҳамда иқтисодий ўсиш суръатлари, халқ хўжалиги барча тармоқларининг техника билан қуролланиш даражаси, мамлакат мудофаа қобилияти шунга боғлиқ. Ана шунинг учун партия социалистик ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг энг муҳим резервлари энг аввало оғир саноатнинг ўзини қайта қуриш, унинг тармоқ структурасини такомиллаштиришдан иборат, деб ҳисобламоқда. Жумладан, меҳнат унумдорлигини анча оширишни таъминлайдиган, ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш, оғир саноатнинг ўзида ҳам, халқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам тайёр маҳсулот чиқаришни кўпайтиришга ёрдам берадиган тармоқларни жадал ривожлантириш кўзда тутилган.

КПСС Марказий Комитетининг XXIV съездга ҳисобот докладида ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатиб ўтганидек, халқ хўжалиги самарадорлигини оширишда учта асосий йўналиш бор.

Биринчи — ишлаб чиқаришда материал сарфини камайтириш, хом ашё ва материалларни тежаш.

Иккинчи — меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш.

Учинчи — маҳсулот сифатини жиддий даражада яхшилаш.

Социалистик ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда бизнинг қишлоқ хўжалигимиз жуда катта роль ўйнамоғи зарур. Чунки қишлоқ хўжалигини янада юксалтирмай туриб, тўққизинчи беш йилликнинг муҳим вазифаларини ҳал этиш мумкин эмас. Қишлоқ хўжалиги саноат хомашёсининг анчагина қисмини етказиб беради. Бу хомашё жамият ишлаб чиқариш кучларини узвий равишда ривожлантириш учун жуда зарурдир.

Ана шу шарт-шароитларнинг ҳаммасини ҳисобга олиб, КПСС XXIV съезди Директиваларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажмини бундан аввалги беш йилликдагига қараганда 20—22 процент кўпайтиришни, аҳолининг озиқ-овқатга нисбатан тобора ўсиб бораётган талабларини, саноатнинг эса хомашёга бўлган эҳтиёжларини тўлароқ қондиришни таъминлаш кўзда тутилган.

Съезд Директиваларида кўрсатиб ўтилганидек, қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, деҳқончилик ва чорвачиликни химиялаштириш, комплекс механизациялаш, ерларни кенг мелиорациялаш асосида уни интенсивлаштириш йўлини изчил амалга ошириш бу вазифани ҳал этишнинг ҳал қилувчи шарти ҳисобланади. Ишлаб чиқаришни жойлаштиришни яхшилаш, ихтисослаштиришни чуқурлаштириш ва концентрациялашни кучайтириш зарур. Қишлоқ хўжалик ерлари, техника ва колхоз-совхозларнинг меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш лозим. Колхоз ва совхозларда меҳнат унумдорлиги беш йил мобайнида 37—40 процент ошади. Республикамизда қишлоқ хўжалиги тез суръатлар билан ривожланади.

Ўзбекистон партия ташкилотининг фаолиятидаги энг бош йўл пахта етиштиришни тобора кўпайтириб боришдан борат. Директиваларда республикада пахта етиштиришни беш йилликнинг охирига бориб, 4.9 миллион тоннага етказиш мўлжалланган. Экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида эришилган муваффақиятлардан илҳомланган Ўзбекистон пахтакорлари ўз олдиларига янги беш йилликда 5 миллион тонналик маррани эгаллаш вазифасини қўйдилар.

Дон хўжалиги, айниқса шоличилик, янада ривожланади, сабзавот, полиз экинлари, картошка, мева, узум етиштириш кўпаяди. Чорвачиликдаги ишларни тубдан яхшилаш вазифаси қўйилмоқда.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 1975 йилга бориб, қарийб 4,4 миллиард сўмга етади. Бу — 1970 йилдагидан 29 процент кўпдир.

Беш йиллик мобайнида қишлоқ хўжалигига уй-жой ва маданий-маиший қурилишни ҳам қўшиб ҳисоблаганда, 7 миллиард сўмлик давлат капитал маблағи ва 2,3 миллиард сўмлик колхоз маблағларини сарфлаш мўлжалланмоқда.

Колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришини техникавий қайта қуроллантириш катта аҳамиятга эга. Беш йил ичида қишлоқ хўжалигига 89,5 минг трактор, 33,3 минг пахта териш машинаси, 5,5 минг ғалла комбайни ва бошқа хил техника етказиб берилади.

Қишлоқ хўжалигида фан-техника тараққиётининг асосий йўналишлари нималардан иборат? Булар, **биринчидан, қишлоқ хўжалигини механизациялаш,** яъни қўл меҳнатини машиналар зиммасига юклаш; **иккинчидан, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, учинчидан, қишлоқ хўжалигини химиялаштириш,** яъни минерал ўғитлар, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химик воситалари, озуқани тўйимли қиладиган химик моддаларни қўлланиш; **тўртинчидан, ерларни мелиорациялаб,** ҳосилдорликни оширишни, масалан, дон экинларидан икки марта ҳосил олишни таъминлаш; ниҳоят, **бешинчидан, қишлоқ хўжалиги экинларининг прогрессив навларини қўлланиш,** шунингдек, **чорвачиликнинг наслчилик аҳволини яхшилашдан** иборат.

Республикада дон, айниқса шоли, шунингдек сабзавот, полиз экинлари, мева ва узум, пилла етиштириш ҳам кескин кўпайиши зарур. Гўшт етиштиришни 1,5 марта, сутни — 1,6 баравар, тухумни — 1.7 ва балиқ етиштиришни икки баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда.

Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида, КПСС XXIV съезди Директивалари ва Резолюциясида бошқарувни такомиллаштириш соҳасидаги партия фаолиятининг асосий йўналишлари белгилаб берилди.

Маълумки, социализм шароитида халқ хўжалигини планлаштириш экономикага раҳбарликнинг ўзаги ҳисобланади. Демак, планлаштириш назарияси ва практикасини такомиллаштириш борасидаги интенсив ишларни бундан буён ҳам давом эттириш муҳим аҳамият касб этади.

Съезд шуни ҳисобга олиб, иқтисодий планлаштириш уфқларини янада кенгайтириш зарурлигини уқтирди. Ҳозирги кунда кўплаб халқ хўжалиги тадбирларининг амалга оширилаётганлиги беш йиллик доирасига сиғмайдиган, узоқ муддатли даврни талаб қилиб қолди. Шундай экан, халқ хўжалигини келажакни кўзлаб, узоқ муддатли планлаштириш масаласи ўртага қўйилмоқда. Бунинг учун ўз навбатида мамлакат аҳолисининг ўсиш суръатларини, халқ хўжалигининг эҳтиёжларини, фан-техника тараққиётининг боришини олдиндан кўра билиш талаб этилади.

Партия XXIV съезди бошқаришнинг ташкилий структурасини такомиллаштиришга қаратилган аниқ йўлни ҳам ишлаб чиқди. Ҳаёт шуни кўрсатиб турибдики, ишлаб чиқаришни концентрациялашни кучайтириш зарурияти туғилмоқда. Фақат йирик бирлашмаларгина етарли миқдордаги малакали мутахассисларни тўплаш, техниканинг тез тараққий этишини таминлаш, барча ресурслардан яхши ва тўлароқ фойдаланишга қодир бўла олади. Шунинг учун Марказий Комитетнинг съездга ҳисобот докладида бирлашмалар ва комбинатлар ташкил этиш учун дадил йўл тутиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Келажакда бундай бирлашмалар ва комбинатлар ижтимоий ишлаб чиқаришнинг хўжалик ҳисобида ишлайдиган асосий бўғинлари бўлиб қолиши зарур. Концентрациялаш жараёнлари қишлоқ хўжалигида ҳам рўй бериши керак.

Янги беш йилликда хўжалик ислоҳотини янада ривожлантириш соҳасидаги ишлар давом эттирилади, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришда кенг иштирок эттириш вазифаси қўйилмоқда.

Коммунистик партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсади халқ фаровонлигини тўхтовсиз ошириб боришдир.

Халқ фаровонлигини ошириш соҳасидаги конкрет вазифалар нималардан иборат? Беш йилликда мамлакатнинг миллий даромади 37—40 процент ортади, меҳнаткашларнинг реал даромадлари эса аҳоли жон бошига ҳисоблаганда тахминан 30 процент кўпаяди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи 20—22 процент, колхозчиларнинг жамоат хўжалигидан оладиган иш ҳақи ўртача 30—35 процент ўсади. Ишчиларнинг ойлик минимал иш ҳақи 60 сўмдан 70 сўмга етказилади. Ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган моддий неъматлар ва кўрсатиладиган хизматлар ҳажми 1,4 баравар кўпаяди.

Иш ҳақини ошириш ва ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган тўловларни кўпайтириш йўли билан аҳолининг турмуш даражасини ўстириш соҳасидаги тадбирларни амалга ошириш учун **янги беш йилликда 22 миллиард сўмлик маблағ ажратилади.** Ваҳоланки **саккизинчи беш йилликда 10 миллиард сўм ажратилган эди. Беш йил мобайнида** маблағ билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига **умумий майдони 565—575 миллион квадрат метр бўлган уй-жой қурилади.**

Шуни таъкидлаб ўтиш зарурки, меҳнаткашлар реал даромадлари ўсишининг тўртдан уч қисми иш ҳақини ошириш ҳисобига рўй беради. Ҳозирги шароитда бу халқ фаровонлигини оширишнинг энг прогрессив ва таъсирчан йўли ҳисобланади.

КПСС XXIV съезди совет кишиларининг даромадларини жиддий ошириш, уй-жой қурилишини кенгайтириш, шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш соҳасидаги тадбирларни белгилар экан, аҳолининг озиқ-овқат товарлари, шунингдек турли хизматларга бўлган тўлов қобилиятлари эҳтиёжини қондириш вазифаларига алоҳида эътибор берди. Халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш совет кишиларининг пул даромадларига нисбатан юксак суръатлар билан ўсиб бормоғи зарур.

Бу вазифани ҳал этишга ана шундай товарлар ишлаб чиқарадиган барча тармоқларни жадал суръатлар билан ривожлантириш орқали эришилади. Масалан, енгил ва озиқ-овқат саноатини замонавий техника билан жиҳозлаш беш йилликнинг энг катта вазифаси ҳисобланади. «Б» группасининг маҳсулотлари 44—48 процент кўпаяди, яъни бу группа тармоқлари «А» группа тармоқларига қараганда тезроқ ривожланади.

Қисқача қилиб айтганда, янги беш йилликда енгил саноатни ривожлантириш учун аввалги беш йилликдагига қараганда икки баравар кўп — 8.7 миллиард сўм, озиқ-овқат, гўшт-сут ва балиқ саноатини ривожлантириш учун эса 14 миллиард сўм сарфланади.

Тўққизинчи беш йилликда Ўзбекистонда ҳам халқнинг моддий фаровонлигини янада юксалтиришга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилади.

Республика меҳнаткашларининг моддий фаровонлигини янада оширишдаги асосий йўл ишчилар, хизматчилар, колхозчилар сон ва сифатга қараб иш ҳақи тўлашни такомиллаштиришдан иборат.

Бепул моддий неъматлар ва хизматлар ҳажми, шунингдек ижтимоий истеъмол фондларидан аҳолига бериладиган пулли тўловлар ҳажми беш йиллик мобайнида 54 процент, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда эса 36 процент ортади. Чакана товар обороти 1,4 баравар кўпаяди. Янги беш йилликда республикада уй-жой қурилиши кенг ривожланади, аҳоли пунктларини ободонлаштириш, аҳолига коммунал хизматни яхшилаш соҳасидаги ишлар авж олдириб юборилади. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми 1970 йилдагига нисбатан 2,3 баравар ўсади.

Янги беш йилликда Ўзбекистонда умумий ўрта таълимга ўтиш тугалланади.

Кўпмиллатли Ватанимиз халқлари Ленин йўлидан дадил қадамлар ва комил ишонч билан олға бормоқдалар. Уларнинг куч ва ғайрати тобора жўш урмоқда. Улар ўз зафарлари билан социализм учун курашда бутун дунё меҳнаткашларига илҳом бахш намуна кўрсатмоқдалар.

А. ИБРОҲИМОВ,
Иқтисод фанлари доктори, профессор, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети сиёсий иқтисод кафедрасининг мудири.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ ЯНГИ РАВНАҚИ УЧУН

ЧОРВАЧИЛИК РИВОЖИ ЕМ-ХАШАКДАН БОШЛАНАДИ

Чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулдорлигини ошириш ҳозирги кунда муҳим вазифа қилиб қўйилганлиги бежиз эмас. Ана шу маҳсулотларга ўсиб бораётган талабни қондириш, коммунизм мўл-кўлчилигини вужудга келтиришда чорвадорларнинг тутган ўрни катта. Ана шу улуғвор вазифаларни тўла ҳис қилган ва уни амалга ошириш учун курашаётган жойларда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари каби чорвачилик ҳам йил сайин ўсмоқда ва гўшт, сут, тухум каби маҳсулотлар тобора кўпаймоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев июль Пленумида 1970 йил қилган докладида чорвачиликни ривожлантиришда биринчи навбатда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш зарур эканлигини алоҳида таъкидлаган эди.

Шу нарсани қувонч билан айтиш мумкинки, кейинги йилларда юқори ташкилотлардан тортиб, қуйи ташкилот ва колхоз совхозларгача чорвачиликка бўлган муносабат тубдан ўзгарди. Шу билан бирга кейинги йилларда, айниқса, ўтган йилдан бошлаб озуқа экинлари етиштиришга ҳамма жойда эътибор кучайди. Бу соҳадаги илғор тажрибалар кенг оммалаштирилмоқда, озуқа экинлари экиш, парвариш қилиш юзасидан амалий маслаҳат ва ёрдам берилмоқда.

Илгарилари биз ерга беда, маккажўхори ёки хашаки лавлагининг ёлғиз ўзини экар эдик. Бултурдан бошлаб шу озуқабоп экинларни аралаштириб экиш жорий этила бошландики, бу ем-хашакни кўпайтиришда катта роль ўйнади.

Биз ҳам колхозимизда ана шу тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Озуқа экинлари аралаш экилмоқда. Бу йилдан бошлаб бедадан сенаж тайёрладик. Судан ўти экиб ундан мўл ҳосил олдик.

Асосан, пахтачилик билан шуғулланадиган бизнинг колхоз каби хўжаликларда озуқа экинлари экилишига ажратиладиган ерлар нечоғлик ҳисобли бўлганлиги учун ана шундай ерлардан мўл ҳосил етиштириш йўлида астойдил кураш олиб бориш муҳим вазифа ҳисобланади.

Колхозда 114 гектар ерга беда, 57 гектар ерга маккажўхори экилади. Ҳар гектар ердан 150 центнердан беда ғарамланмоқда. Бедани арпага қўшиб экилган жойлардан 194 тонна ҳосил олинди. Маккажўхорининг ҳар гектаридан 35 центнер дон, 450 центнердан кўкпоя ўрилиб, силос бостирилди. Колхозда бу йилдан бошлаб ҳар бир сигирга 2 тоннадан сенаж бостирилди. Тўрт гектар ерга судан ўти экилган эди, унинг икки ўримида 140 тонна кўкпоя олдик.

Бизнинг шароитда гектардан 150 центнердан беда олиш умуман, яхши натижа ҳисобланади. Биз бунга қандай эришмоқдамиз? Ҳар йили баҳорда гектарига 500 килограммдан суперфосфат солиб борона қилинади. Ёз кунлари вақти-вақтида суғорилади, ҳар гал ўримдан кейин беда тез йиғиштириб олинади. Молларни айниқса баҳор кезлари ва ёз бошланаётган пайтда яхшилаб боқиш талаб этилади, чунки, бу даврда соғин сигирларнинг кўкка бўлган талаби кучли бўлади. Биз буни ҳисобга олиб, ҳар йили кузда 15—20 гектар ерга сули экамиз. У кўклигида молларга ўриб едирилади. Сулидан кейин кетма-кет ер ҳайдалиб маккажўхори экилади. Шунинг учун ҳам колхоз йилнинг бу даврида сигирлардан сут соғиб олишни ошириб келмоқда. Пландаги беш гектар ерга ҳашаки лавлаги маккажўхори билан қўшиб экилди. Ҳар гектар ердан 300 центнердан маккажўхори кўкпояси ва 300 центнер лавлаги олишга эришдик.

Ҳозир фермамизда 175 бош қорамол, шу жумладан 130 та сигир боқилмоқда. Саккиз ой давомида ҳар бир сигирдан 1512 литрдан сут соғиб олинди. Бу ўтган йил шу вақтдагига қараганда 194 литрдан кўпдир. Шунингдек, чорвадорларимиз гўшт тайёрлаш йиллик планини ҳам ошириб бажардилар. Биз ҳар юз сигирдан 90 тадан бузоқ олмоқдамиз.

Юқорида айтилганидек, пахтачилик билан шуғулланувчи колхозимизда чорвачиликни ҳам катта даромад келтирадиган соҳага айлантириш тадбирларини зўр иштиёқ билан амалга оширамиз. Бунинг учун биринчи навбатда, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, озуқабоп экинлар экиладиган ерлар унумдорлигини ошириш учун ҳаракат қиламиз.

КПСС XXIV съезди қарорларида таъкидланганидек, чорвачиликни йил сайин ривожлантириш учун зарур бўлган тадбирларни амалга оширамиз ва бошқаларни ҳам ўз хўжаликларида бу соҳага жиддий эътибор беришга чақирамиз.

Ф. МАДАЛИЕВ,
Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
У. ИБРОҲИМОВА,
сут соғувчи,
М. ТУРҒУНБОЕВ,
зоотехник.
А. БОБОЕВ,
ем-хашак етиштириш бригадасининг бошлиғи.

● ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ районидаги Энгельс номли колхоз боғларида бу йил узумдан мўл ҳосил етиштирилди. Боғбонлар эл дастурхонини тўкин-сочин қилиш учун яхши меҳнат қилдилар. Суратда: колхоз аъзоси С. Бекмирзаева. Н. Тўраев фотоси.

● ИНОБАТ ҲАМЗАЕВА Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг ишчан механик-ҳайдовчиларидан. У ҳозиргача 70 тоннага яқин пахта терди. Суратда: Инобат Ҳамзаева.

А. Абалян фотоси.

ХАРАЖАТ ОЗ, ҲОСИЛ СОЗ

Яқинда биз картошкани кетмон билан экиб, ҳосилини ҳам кетмон билан ковлаб олардик. Эндиликда эса далаларимизда картошка уруғлигини экувчи ва ҳосилини кавлаб олувчи механизмлар ишламоқда. Культивация ҳамда эгат олиш ишлари ҳам механизация воситасида бажарилаётир.

Бироқ, шуни айтиш кераки, картошка уруғлиги ҳали униб чиқишга улгурмасданоқ эгатларда бегона ўтлар ўсиб кетади. Қатор ораларидаги ўтларни культивация вақтида йўқотиш мумкин бўлади. Аммо қаторлардаги бегона ўтни кетмончопиқ қилиб йўқотишга тўғри келади. Бир мавсумда кам деганда икки марта кетмончопиқ ўтказиш керак бўлади. Биринчи кетмончопиғи учун кам деганда 20-25 одам-куни, иккинчиси учун эса 10-12 одам-куни сарфланади.

Булар, албатта, меҳнатни анча мушкуллаштиради. Ҳосил таннархини арзонлаштиришга халақит беради. Бунинг устига, дала ишлари авжи қизғин пайтда кетмон чопиғи ўтказишга тўғри келади. Ишчи кучларига танқислик сезилиб қолади. Оқибатда айрим дала ишлари чўзилиб кетади. Картошка экилган далаларда бегона ўтни йўқотишга улгуриб бўлмайди. Албатта, бундай далаларда мўлжалдаги ҳосилни олиш амримаҳол бўлиб қолади.

Ана шунинг учун ҳам биз сабзавот полизчилик ва картошкачилик илмий-текшириш институти олимлари ҳамда Фарғонадаги **«Сўх» совхози тажрибакорлари томонидан ишлаб чиқилган картошка етиштиришнинг янги технологияси** билан қизиқдик. Бу технологиянинг **моҳияти нимада?**

Гапни «Сўх» совхозидан бошлаймиз. Бу совхоз янги усулни катта майдонларда қўллаб кўрди. Улар олимлар томонидан тавсия этилган янги технологияни жорий қилиб, кетмонни сира қўлланмасдан картошкадан мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар.

Бу хўжаликда минг гектардан ортиқ майдондаги картошка ва 340 гектар ердаги маккажўхорини парвариш қилишда янги технология жорий этилди. Натижа қувонарли бўлди. Совхозда ҳар йили 4 минг одам-куни тежаб қолинди. Агар пулга чақиб ҳисоблайдиган бўлсак, бу кам деганда 10 минг сўмни ташкил этади. Хўжаликда картошка ҳосилдорлиги гектар бошига 95 центнердан 126 центнергача кўтарилди. Бу йил эса совхозда ҳар гектаридан ўртача 150 центнердан ҳосил олинди.

Ваҳоланки, бундан уч-тўрт йил илгари бу хўжаликда картошкачиликдан кўп минг сўмлаб зарар кўрилларди. 1968-1970 йиллар давомида янги технология жорий қилиш ҳисобигагина картошкачиликдан 23 минг 255 сўм иқтисод қилинди. Эндиликда бу хўжалик юқори рентабелли совхозга айланди. 1969 йилда картошкачиликдан 190 минг сўм фойда олинди.

Қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати О. Я. Фонина раҳбарлигидаги бир группа олимлар томонидан ишлаб чиқилган бу янги технология моҳияти нимадан иборат?

«КОН-2, 8» ёки «КРН-4, 8» маркали трактор культиваторига симтўрли бороно жиҳозланади. Ана шу агрегат ёрдамида далалар картошка уруғлиги униб чиқмасидан олдин бир бор ишланади. Сўнгра 6-8 кун ўтгач бундай далаларга яна шу симтўрли борона ёрдамида қайта ишлов берилади. Бороналаш вақтида бу агрегатнинг симтўрлар тупроқ юзасини элаб, эндигина ўсиб келаётган бегона ўтларни қўзғатиб, юзага чиқариб ташлайди. Ана шу йўл билан дала 85-90 процент бегона ўтлардан тозаланади. Бироқ, бегона ўтлар ҳаддан ташқари кўп бўлган участкаларни учинчи марта бороналашга тўғри келади.

Уруғлик униб чиқмасидан олдинги ва униб чиқиши арафасидаги бу тадбирлар окучник ёрдамида ўтказиладиган навбатдаги икки-уч марта культивация билан қўшиб олиб борилади. Шу тариқа кетмон ишлатмасдан ҳосил етиштириб, гектаридан 200 центнер ва ундан ҳам ошириб картошка олиш мумкин.

Тўғри, кўп йиллик бегона ўтлар кўп бўлган майдонларда, оз бўлса ҳам, кетмон ишлатишга тўғри келади. Шундай ҳолда ҳам ҳар гектар майдонга илгаригидек 20-25 эмас, балки 3-5 одам-куни сарфланади, холос.

Биз ҳам картошка етиштиришда бу янги технологияни қўлладик. Бу ҳозирнинг ўзидаёқ яхши кўрсаткичларга эришиш имкониятини бераётир. Бу йил эртаги картошка экилган 197 гектар ерда ана шу усулда картошка етиштирдик. Бу майдондаги 25 гектар картошкагагина кетмон чопиқ қилинди. Натижада ҳар гектарига ҳисобласак, 10 одам-куни сарф бўлди. Қолган майдонларда ўтоқ қилинди. Гектарида 3 одам-кунидан сарфланди, холос. Шундай қилиб, 1204 одам-куни иқтисод қилинди. Пулга айлантириб чақиб ҳисоблайдиган бўлсак, бу 2929 сўмни ташкил этади. Ҳар гектаридан олинадиган картошка ҳосили 40 центнерга оширилди.

Шу райондаги «Октябрь» колхозида бу соҳада эришилган натижалар ҳам бирмунча ибратлидир. Бу хўжаликда 1971 йилда 65 гектар майдондаги картошка янги технология асосида парвариш этилиб, 780 одам-куни иқтисод қилинди. Пулга айлантириб ҳисобланганда бу 1365 сўмни ташкил қилади. Ҳар гектаридан олинадиган ҳосил эса 122 центнердан 140 центнерга кўтарилди.

Калинин районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ Р. Убайдуллаев бошлиқ бригадасида эса янги технология қўлланилиб, ҳар гектар картошка майдонидан 25,6 иш куни яъни 42 сўм 05 тийиндан иқтисод қилиб қолинди. Бундай мисолларни яна келтириш мумкин.

Умуман олганда, Орджоникидзе районида 500 гектар, Калинин районида 903 гектар, Тошкент области бўйича эса 1605 гектар майдонда янги технология қўлланилмоқда. Яна бир масала устида тўхталмоқчимиз. Ҳалигача картошка экинига минерал ўғит солишнинг илмий жиҳатдан тўла асосланган системаси тавсия этилган эмас. Кўп ҳолларда вегетациянинг иккинчи ярмида илгари солинган фосфор ўғитини ҳисобга олмасдан, калий ўғити солинмасдан, балки азот ўғити оширилган дозада ишлатилади. Оқибатда картошка пояларни ҳаддан ташқари шохлаб ўсиб, ҳосилга зарари етади, картошка сифати ва таъми паст бўлади.

Картошкани парвариш қилишнинг янги системасида минерал ўғитлардан фойдаланишнинг ҳам янгича усуллари олимлар томонидан тавсия этилгандир. Бу тавсияларга биноан, 70—80 килограмм фосфор ўғити шудгорлаш пайтида, картошкани экиш олдидан эса 30-40 килограмм фосфор ва 45-50 килограмм калий билан аралаштириб солинади. Азотнинг қолган қисмини эса картошка гулламасдан олдин қатор ораларини ишлаш пайтида солиш тавсия қилинади. Биз бу усулни ўз даламизда синаб кўрдик. Янги усул уруғликларнинг тўла униб чиқишини таъминлабгина қолмай, балки картошка ниҳолларининг нормал ривожланишини таъмин этишига ҳам ишонч ҳосил қилдик.

Картошка етиштириш ва уни ўғитлаш соҳасида олимлар томонидан тавсия қилинган бу янги усул кенг миқёсда ишлаб чиқаришга жорий этиш учун арзийди деб ҳисоблаймиз.

Бу усулни муваффақиятли жорий этиш учун ҳозир нималарга эътибор бериш керак?

Энг аввало, келгуси йилда экиладиган эртаги ва кечки картошка учун ажратиладиган майдонларни яхшилаб текислаб қўйиш керак. Иккинчидан, «Узсельхозтехника»га картошка учун культиваторлар ва симтўрли бороналарни керакли миқдорда етказиб беришларини кўзлаб, ўз вақтида заявка бериш лозим.

Олимлар билан тажрибакорлар ҳамкорлигини янада мустаҳкамлайлик. Янгиликка кенг йўл!

А. МУЗЗАФАРОВ, Орджоникидзе районидаги Киров номли колхоз раиси. А. ПИРМАТОВ, колхоз бош агрономи. Х. ДУСИМБОЕВ, экономист. Г. ИММАТОВ, бригадир. С. ШУКУРОВ, Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз раиси. А. АБДУРАҲИМОВ, бош агроном, Х. МАНСУРОВ, экономист, Р. УБАЙДУЛЛАЕВ, бригадир.

«КЎК ОЛТИН» ДАВЛАТГА

Бу ерда бўйи 2,5—3 метр, поядор каноп етиштирилган. Миришкор деҳқонлар уни ўриб-йиғиш ишларини давом эттирмоқдалар. Ўроқчилардан Наби Абдураимов, Аширбой Ражабов, Мирза Жўраев, Тўра Ғуломов, «ЛС» агрегатида ишлаётган Мақсуда Турсунова, Турдигул Қуролова, Турсун Сайдуллаева, Замира Ўринбоева сингари ёшлар ўзаро мусобақалашиб, кундалик нормаларини бир ярим-икки баробар адо этмоқда.

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг 11-бригадаси лубкорлари 71 гектар канопзорнинг ҳар гектаридан пландаги 168 ўрнига 200 центнердан «кўк олтин» топшириш учун курашмоқдалар.

А. АЗИЗОВ.

СОҲИБКОРЛАР ҒАЙРАТИ

Юқори Чирчиқ районидаги «Паркент» совхози соҳибкорлари узум ҳосилини қисқа муддатда йиғиштириб олиш учун ўзаро мусобақани қизитиб, шу кеча-кундузда маррага яқинлашиб қолдилар.

Совхоз тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида эл дастурхонига 4225 тонна ширин-шарбат узум топширишга аҳд қилган.

З. Давлатова, И. Иброҳимова, У. Мўминов каби меҳнатсеварлар узум узишда олдинги сафда бориб кундалик нормаларини 2—2,5 баробар бажаришяпти. Соҳибкорлар узум ҳосилини йиғиштириб олишни сентябрь ойида тугаллаш ниятидалар.

Н. ЖУМАНОВ.

САБЗАВОТКОРЛАР РАПОРТИ

Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозининг миришкор деҳқонлари октябрь олди социалистик мусобақасини кенг қулоч ёйдириб, сабзавот тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли бажардилар. 2760 ўрнига 2763 тонна маҳсулот жўнатилди.

Хўжаликда пиёз, помидор, бодринг етиштириш соҳасида яхши ютуқлар қўлга киритилди. Колхозчилар 1120 ўрнига 1312 тонна картошка сотиб, бу соҳадаги планни ҳам ортиғи билан адо этдилар.

Ҳали далада ҳосил кўп. Миришкорлар ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, пландан ташқари 500 тонна картошка, 1000 тонна сабзавот топшириш юзасидан мажбурият олдилар.

А. ҚУРБОНОВ.

КЕКСАЛАР ТАШАББУСИ

БЕКОБОД, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан).

Хашак тайёрлашнинг долзарб кунлари эди. **Навоий номли колхоз** идорасига бир неча нуроний отахон кириб келишди. Улар колхоз раиси ўртоқ Кушеровга чоллардан иборат хашак тайёрлаш бригадаси тузсак, дейишди.

Отахонларнинг бу ташаббуси биргина раисга эмас, правлениенинг бошқа аъзоларига ҳам маъқул тушди. Шундай қилиб, ўртоқ Э. Султонов бошчилигида хашак тайёрлаш бригадаси ташкил этилди. Бир неча кун ичида аъзолар сони 150 кишига етди. Уларнинг кўпи 70-75 ёшлардаги кексалар эди. Отахонлар ғайрат кўрсатиб ишладилар. Айниқса, А. Бобоев, У. Жонизоқов, Х. Дўсбеков А. Сулаймонов. К Каримов каби пенсионерлар кўпчилик ишончини оқлашди. Улар қисқа вақт ичида 25 тоннадан зиёд дағал хашак тайёрлаб ғарамладилар.

Чорва қишловига тайёргарлик ишлари янада кучайиб кетди. Чорвадорлар мавжуд техника, транспортдан самарали фойдаланиб, кўп озуқа тайёрладилар. 2540 тонна силос бостирилди. Бу пландагига нисбатан қарийб 3 баравар кўпдир. 200 тонна сенаж тайёрланди. Беда ўриш ҳам яхши ўтказилаётир. Тўрт ўримнинг ўзидан 490 тонна хашак ғарамланди. Умуман, хўжаликда чорва озуқасини кўпайтириш соҳасида ўтган йиллардагига нисбатан анча дуруст тадбирлар амалга оширилди.

Колхоз правлениеси чорвадорларга яқиндан ёрдам берган ҳурматли отахонларнинг хизматларини муносиб тақдирлади. Алоҳида автобус ажратилиб, отахонлар Самарқанд, Бухоро шаҳарларига бориб қайтдилар.

МАҲСУЛОТ КЎПАЙМОҚДА

Оққўрғон районидаги Свердлов номли колхоз чорвадорлари беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш ниятида астойдил ишламоқдалар. Улар сут, гўшт ва бошқа чорва маҳсулотлари олишни тобора кўпайтириб, юқори кўрсаткичларга эришяпти.

Колхозда сут топшириш плани ошириб бажарилди. Ўтган йили ҳар бир сигирдан шу кунгача 1900 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, ҳозиргача 2300 килограммдан серқаймоқ сут олинди. Гўшт топшириш плани ҳам 125 процент қилиб адо этилди.

Чорва маҳсулдорлигини оширишда ферманинг пешқадам сут соғувчилари алоҳида ўрнак кўрсатишяпти. Меҳнат Қизил Байроқ орденли сут соғувчи Тўхтахон Асанова ва унинг ҳамкасблари—Мария Энгельгарт, Анна Хатцановскаялар ўз планларини ошириб бажардилар.

У. МИРЗАҲОШИМОВА.

БЎСТОНЛИҚ районидаги Жданов номли колхозда картошка, сабзавот экинларидан бу йил мўл ҳосил етиштирилди. Колхоз аъзолари бу ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиб, шаҳарликларга етказиб бериш учун курашаётирлар. Суратларда: 1, Н. Қосимбеков (ўнгда) К. Молдақулов ўртоқлар. Чапдаги суратда бригада бошлиғи С. Иброев, комсомол аъзолари К. Бектурғунова (чапда) ва Г. Нисонова қилинган ишларни якуни ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

И. Портнов фотолари.

ҒАЛЛА ЭКИШ ҚИЗҒИН

ПАРКЕНТ (**ўз мухбиримиздан**). «Гулистон» колхози аъзолари КПСС XXIV съезди қарорларидан руҳланиб 1971 йилни муваффақиятли якунлаш учун курашмоқдалар.

Колхоз соҳибкорлари бу йил яхши ишлаб, мўл узум ҳосили етиштирдилар. Улар давлатга 585 тонна узум сотишлари керак эди, ҳозирча 617 тонна узум сотиб, плани анча ошириб бажардилар. Олим Юнусов бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар ердан 51 центнердан узум йиғиб олдилар. Энди ҳосилдорликни 70 центнерга етказиш ниятидалар. Манзурбой Жўраев бошлиқ бригада аъзолари эса янги токзорларнинг гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиб олдилар. Шу кунларда колхоз соҳибкорлари яна 200 тонна узум етказиб бериш тўғрисида қўшимча социалистик мажбурият олиб фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Бу ерда чорва қишловига тайёргарлик ҳам чакки эмас. План бўйича 1550 ўрнига ҳозиргача 2400 тонна дағал хашак тайёрланди. 78 тонна сенаж ва 1280 тонна силос бостириб қўйилди.

Илгари колхозда товуқчилик иши кўнгилдагидек эмас эди. Энди бу соҳага ҳам эътибор берила бошланди. Ҳозир бу ерда товуқлар сони 5344 га етди. Шундан 2020 таси тухумга кирган. Колхозда тухум сотиш плани ошириб бажарилди.

Кенг қирларда тракторлар ҳайқириғи тинмайди. Бир томонда ҳайдов-тракторлари ерларни шудгорлаб кетаяпти иккинчи томонда ҳайдалган ерларга ғалла экилмоқда.

—Биз, — деди колхоз раиси Эгамберди Холматов,-253 гектар ерга кузги дон сепишимиз керак. Шу кунларда далада 10 ҳайдов-трактори ва 4 та сеялка ишлаб турибди. Улар билан ҳар куни 48-50 гектар ерга ғалла сепилмоқда.

Раис айтганидек, ҳозир ғаллакорларнинг кузги иши қизиган пайт. Бу хўжаликда ҳар йили барча майдонларга кузда ғалла сепиш расм бўлиб қолган. Ҳозиргача 1095 гектар ер шудгор қилинди, 302 гектар ерга дон экилди.

Колхоз механизаторларидан Турсунбой Аширалиев, Мирза Шомиров, Мехрид Каримбаев, Ўринбой Исмоилловлар кунига 7-8 гектар ер ҳайдамоқдалар.

Б. ҲАЛИЛОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ВИЗИТИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ФКП СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 7 октябрь. (ТАСС). «КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет делегациясининг Францияга қилажак визитини Франция Коммунистик партияси жуда катта аҳамиятга молик воқеа деб табриклайди», дейилади Франция Коммунистик партияси Сиёсий Бюросининг бугун «Юманите» газетасида эълон қилинган баёнотида.

Совет Иттифоқи, дейилади баёнотда, капиталистик эксплуатация ва империалистик зулм системасига раҳна солган биринчи социалистик мамлакатдир. Баёнотда Совет ҳокимияти йиллари мобайнида СССРда қилинган ўзгаришларнинг улканлиги, шунингдек, совет кишиларининг гитлеризмни тор-мор келтириш ишига қўшган ҳал қилувчи ҳиссалари таъкидланади.

Социал иқтисодий системалари турлича бўлган мамлакатлар — Франция ва Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди ФКП Сиёсий Бюроси, ўз муносабатларини манфаатларнинг кенг кўламдаги муштараклиги асосида ривожлантириб боришлари мумкин. Бизнинг мамлакатларимиз дунёнинг ҳеч бир ерида ҳеч қандай можара чиқармаяптилар, аксинча, бизнинг мамлакатларимиз Европада коллектив хавфсизлик системаси яратилишидан манфаатдордирлар. Халқаро аҳволнинг яқинда ривожланганлиги, Ғарбий Берлин хусусида тўрт томонлама битим тузилганлиги, Л. И. Брежневнинг В. Брандт билан олиб борган музокаралари шуни исбот этади.

Л. И. Брежневнинг визити мамлакатларимиз ўртасида иқтисодий, техникавий, илмий ва маданий соҳалардаги мавжуд ўзаро манфаатли муносабатларни кенгайтиришга имкон бериши керак, деб таъкидлайди Сиёсий Бюро. Халқимиз Франция ҳукуматидан Европада ва дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш мақсадида Франция билан Совет Иттифоқи ўртасидаги сиёсий ҳамкорликни ривожлантириш йўлида олға янги қадам қўйишини кутяпти.

Франция Коммунистик партияси миллий манфаатлар, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик тўғрисида ғамхўрлик қилувчи эркак ва аёл французларга мурожаат қилиб, Л. И. Брежневни самимий кутиб олишга даъват этади.

Совет ўртоқларнинг мамлакати инсоният тараққиётига қўшаётган жуда катта ҳиссада етакчи роль ўйнаётганлиги билан француз коммунистлари фахрланадилар ва Совет давлати арбобининг Францияга визитини қизғин табриклайдилар.

ҚАРДОШЛАРЧА УЧРАШУВ

БЕРЛИН. ТАСС мухбири М. НИКИТОЧКИН хабар беради:

СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест бошчилигида бу ерда меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети делегацияси Берлиндаги Карл Либкнехт номли трансформатор заводида бўлди. Совет Иттифоқи вакилларининг шу халқ корхонаси меҳнаткашлари билан катта байрам — ГДР ташкил топганининг 22 йиллиги арафасида бўлиб ўтган учрашув дўстлик ва сидқидиллик вазиятида ўтди.

БЕРЛИНДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДР ташкил топганнинг 22 йиллиги муносабати билан бу ерда тантанали мажлис бўлиб ўтди. Мажлисни Германия Бирлашган социалистик партиясининг Марказий Комитети, ГДР Давлат Кенгаши ва Министрлар Кенгаши., Миллий фронт миллий кенгаши чақирган эди.

ГБСП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Х. Зиндерман ГДРнинг 22 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

НЕФТГА БАҒИШЛАНГАН ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ

ЖАЗОИР. (ТАСС). Жазоир пойтахтидаги Миллатлар саройида нефть ва газ қидириш ҳамда ундан фойдаланиш масалаларига бағишланган биринчи халқаро илмий конференция очилди.

Конференция қатнашчилари орасида — Жазоир Халқ Демократик Республикаси нефть саноати масъул ходимлари, бошқа мамлакатларнинг вакиллари, шу жумладан бу ерга келган СССР нефть саноати министрининг ўринбосари Д. А. Такоев, Африкадаги ёш республикада ишлаб турган совет нефтчи мутахассислари бор.

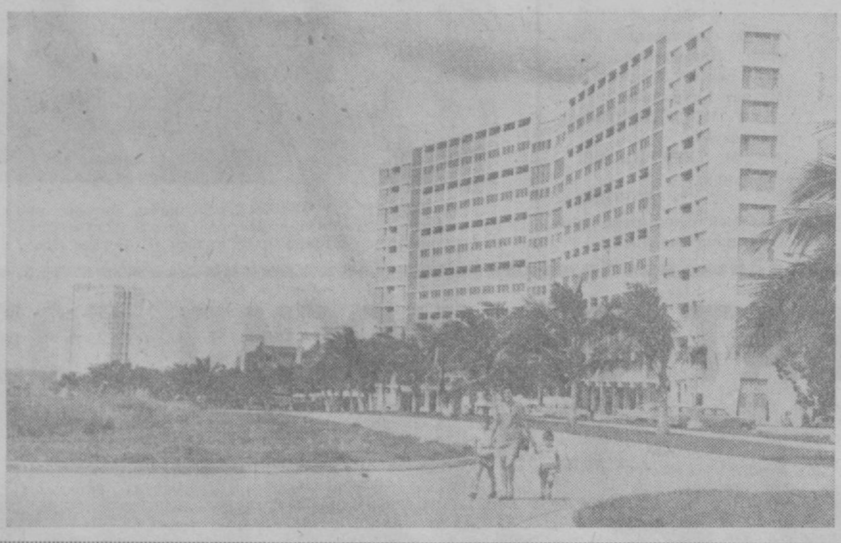

Кубада ҳар йили минглаб оила замонавий кўп қаватли уйларга кўчиб ўтмоқда. Суратда: Гавананинг шарқий районида қад кўтарган турар-жой бинолари.

Е. АЛЕКСЕЕВ фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

ХУШ ХАБАРЛАР

ҲАВАСКОРЛАР КОНЦЕРТИ

В. И. Ленин номли металлургия комбинати маданият саройида ташкил этилган турли тўгаракларда ҳозир 800 дан ортиқ ишчи ўз талантини намойиш қилмоқда. Тўгарак аъзолари тез-тез ишчилар ва кончилар орасида бўлиб қизиқарли программада концерт бериб турибдилар.

Пахта йиғим-терими даврида ҳаваскорлар Оққўрғон райони хўжаликларининг дала шийпонларида бўлиб, ўз куй ва қўшиқлари билан пахтакорлар кўнглини хушнуд этмоқдалар. Концертдан олдин турли темаларда қизиқарли суҳбат ва лекциялар ўқилмоқда. Концерт программаларига ўзбек, рус, қозоқ ва бошқа қардош халқларнинг куй ва қўшиқлари киритилган. Ҳаваскорлар хизматидан пахтакорлар мамнун.

ЎРТА ОСИЁДА БИРИНЧИ

Яқин келгусида Оққўрғонда балиқ урчитиш питомниги ташкил этилади. Питомник лойиҳасини «Гидрорибпроект» институти Ўрта Осиё бўлимининг ходимлари чизмоқдалар.

Бундай улкан балиқ питомниги Ўрта Осиёда биринчи бўлиб, бир неча цехларга бўлинади. Биринчи цехда балиқлар бола очса, бошқа цехда боқилади. Лабораторияларда эса мамлакатимизнинг турли районларидан келтирилган балиқлар маълум муддат ичида Ўрта Осиё иқлимига кўниктирилади. Аҳоли эҳтиёжини қондириш мақсадида балиқ питомнигида ўнлаб хил балиқлар боқилади. Бу тадбир аҳолининг балиқ маҳсулотларига бўлган талабини тўла-тўкис қондириш имконини беради. Оққўрғон балиқ питомниги шу беш йиллик ичида фойдаланишга топширилади.

ИЛМИЙ АТЕИЗМ УЙИДА

ЛЕКТОРИЙДА

300 ўринли катта зал. Тўрда — лекторийнинг иш плани. Унга кўз югуртирамиз. Физика-математика фанлари кандидати Санақулов, фалсафа фанлари кандидати Эрбўтаев каби штатсиз лекторлар мунтазам равишда лекциялар ўқиб туришар экан. Шунингдек, олимлар, атеизм уйи лекторларининг чиқишлари тез-тез уюштириб турилади. «Ўтмиш соялари», «Бахтсиз число», «Қора мушук», «Инсон қандай қилиб худони яратди» каби диний маросим ва ақидаларни фош этувчи илмий-атеистик кинофильмлар намойиш қилинмоқда.

Фалсафа фанлари доктори, профессор А. Ортиқов «Рўза ва унинг зарари ҳақида», «Ислом дини маросимларини замонавийлаштириш учун уринишларнинг моҳияти» мавзуларида лекция ва суҳбатлар тайёрлаган.

Фрунзе районига қарашли Абдулла Авлоний номидаги маҳаллада медицина фанлари доктори, профессор Шокиров атеизм борасида иш олиб боряпти. Пойтахтимизнинг Октябрь, Киров ва бошқа районларида савол-жавоб кечалари ҳамда олимларнинг чиқиши планлаштирилган. Бу вазифаларни бажаришда Ўзбекистон Фанлар Академияси фалсафа ва ҳуқуқ институти ҳамда Тошкент давлат политехника институтининг фалсафа кафедраси билан ҳамкорликда иш олиб борилипти.

Шунингдек, илмий атеизм уйининг Зангиота, Бухоро, Хива, Нукус, Фарғона шаҳарларидаги филиаллари омма орасида атеистик пропаганда олиб боришда, ёш авлоднинг онгига илмий-материалистик, атеистик дунёқарашни сингдириш, аҳоли ўртасида янги, прогрессив анъаналарни кенг ёйиш, янги, урф-одатларни турмушга жорий этишда катта ишларни амалга оширяпти.

ҚИЗИҚАРЛИ КЕЧАЛАР

Турфа плакатлар билан безатилган лекторийдан ўтиб, директор қабулхонасига кирдик. Кабинетнинг деворига қилинадиган ишлар ва лекциялар рўйхати илиб қўйилган. Директор Абдуҳафиз Холмирзаев бир группа лекторлар билан диний хурофатлар ва рўза ҳақидаги лекцияларни муҳокама қилишаётган экан...

— Биз районларда, фабрика ва заводларда, маҳаллаларда мунтазам равишда атеистик кечалар, ҳафталиклар, савол-жавоб кечалари ўтказиб турамиз — дейди директор. — яқинда пойтахтимизда бўлиб ўтган семинарда «Янги урф-одатларни турмушга татбиқ қилайлик» деб номланган кўргазмани намойиш қилдик. Кўргазма семинар қатнашчиларида яхши таассурот қолдирди. Ёз мавсумида шаҳримизнинг барча маданият ва истироҳат боғларида атеистик лекторийлар ишлаб турди.

Ю. АҲМАДЖОНОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ПАХТА ВАТАНИ ҚАЕРДА?

Миср жаҳонда энг кўп пахта етиштирувчи мамлакатлардан биридир. Шу пайтгача Мисрга пахта дастлаб Ҳиндистондан олиб келинган, деб ҳисобланарди. Аммо, ҳинд олимлари яқинда буни рад этувчи далиллар келтиришди. Улар пахта аввало Қадимги Мисрдаёқ Нил дарёси бўйларида кўплаб экилганлигини аниқладилар.

Яқинда Нубияда топилган чигит ва пахта толаси текширилганда улар энг қадимги даврларда экилган ёввойи пахта навидан эканлиги маълум бўлди. Бу топилманинг ўзини эса олимлар эрамиздан аввалги 2600—2400 йилларга мансуб, деб топишди. Аммо, Нубия аҳолиси ўша даврларда пахта етиштирганми ёки йўқлигини айтиш мушкул. Ҳинд олимлари тахминича, пахтадан тўқимачилик хом ашёси сифатида фойдаланишдан аввал уй ҳайвонларини пахта билан боқишган.

НОМЕРЛИ ТУЯЛАР

Мисрнинг Саҳрои Кабир билан чегарадош районларида контрабандага қарши кураш мақсадида ҳали шу топгача ҳеч ким ўйламаган тадбир қўлланилди: ҳар бир мол ортилган туяга худди автомобилга берилгани сингари махсус номер берилди. Ҳозиргача 36 мингдан ортиқ «чўл кемаси» рўйхатдан ўтказилди. Агар туяларда ўғринчи молни ташиш учун фойдаланиладиган бўлса, унинг эгаси дарҳол қўлга олинади.

ОҚИЛОНА ТАДБИР

Кейинги вақтларда Эронда аҳоли тез кўпайиб бораётганлиги ҳукуматни ташвишга солиб қўйди. Соғлиқни сақлаш министрлиги ходимлари бунинг сабаби барвақт никоҳдан ўтувчилар сони кўплигидадир, деб ҳисоблашяпти.

Масалан, ўтган йили 15 ёшдан кичик бўлган 1500 қиз никоҳдан ўтганлиги қайд қилинган. Уларнинг кўпчилиги 14 ёшда, ҳатто 13 ёшга етмаганлари ҳам бор экан. Қишлоқ жойларда эса бундан ҳам ёш қизларни турмушга бериш ҳоллари кўп учрайди. Шу муносабат билан министрлик никоҳ ёшини қизлар учун камида 15 ёш, эркаклар учун 18 ёш қилиб белгилашни мўлжалламоқда.

АЛИБОБОГА ҲАЙКАЛ

«Минг бир кеча» эртакларини ким ҳузур қилиб ўқимаган? Ундаги қаҳрамонларнинг ажойиб саргузаштлари кимларни ҳайратга солмаган? Айниқса, Алибобо ва унинг 40 қароқчиси қилмишларини айтмайсизми? Эндиликда Ироқда ана шу эртак қаҳрамонларига ҳайкал ўрнатиладиган бўлди. Бағдод шаҳар кенгаши яқинда Алибобо ва унинг шериклари тасвирланган ҳайкални ўрнатиш ҳақида қарор қабул қилди.

МЕДИЦИНА ШАҲАРЧАЛАРИ

Кейинги йилларда қишлоқ районларида «Медицина шаҳарчалари» бунёд этишга алоҳида аҳамият берила бошланди. Областимизнинг Ўрта Чирчиқ райони территориясида ҳам ана шундай шаҳарчалар қад кўтарди.

Районнинг «Авангард» посёлкасида ишга тушган янги корпусларда шифохона жойлашди. Улар Ленин номли, Калинин номли ва «Северний маяк» колхозлари кучи билан қурилди.

Яқин орада «Қорасув» посёлкаси ҳам ўзининг «Медицина шаҳарча»сига эга бўлади.

ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИКДА

Кимё фани қатор соҳалар билан чамбарчас боғланган. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимлик моддалари кимёси институти олимлари доришунос ва технологлар, биолог ва физиклар билан яқиндан ижодий алоқа боғлаган ҳолда иш кўрмоқдалар.

Бу ўринда, айниқса фармакологлар билан ҳамкорлик яхши самаралар берди. Илмий муассаса лабораторияларида тажрибадан ўтказилган қатор дори-дармонлар ижобий баҳоланди. Шулардан ўнтасига тиббиётда қўлланишга рухсат берилди.

Сергей ВОРОНИН

АЖОЙИБ МОЙЧЕЧАК

(КАТТАЛАР УЧУН ЭРТАК)

Уйдан унча узоқ бўлмаган ерда яшил майса, гуллар билан қопланган тепалик бор.

Кичкинтой Лёка шу тепаликка зўр-базўр чиқиб олди. Тепаликда биринчи одим ташлаши биланоқ, ҳамма гуллар унга салом беришга, табриклашга тутинишди.

— Салом. гуллар!— жавоб берди Лёка ва гоҳ чап, гоҳ ўнг оёғида туриб сакрашга, чирпирак бўлиб айланишга тутинди.

Лёка ўйин тушиб ирғишлар экан, кимнингдир нафис ва ҳаяжонли товушини эшитгандай бўлди. Аммо, бунга эътибор бермай йўлида давом этди.

— Эҳтиёт, эҳтиёт бўл, ахир мени синдириб қўясан!

Лёка уёқ-буёғига қаради, ҳеч кимни кўрмади. Товуш унга хаёлида эшитилаётгандир?

— Наҳотки уялмасанг!

— Сўзлаётган ким?— сўради Лёка.

— Мен гапиряпман, мен... мойчечак.

Лёка орқасига ўгирилиб қараган эди, қаршисида баланд бўйли, катта оқ ёқали, сариқ бошли Мойчечакни кўрди.

— Гапираётган сенми?— ундан сўради Лёка.

— Ҳа, мен... Атрофингга бир қара, қанча гулларни пайхон қилиб ташладинг.

Лёка гулларга назар ташлар экан, қўрқиб кетди: капалак-гул топталган, сафсаргул синган ва бошқа қанчадан-қанча чечаклар эзиб ташлангandi.

—Ўлай агар, атайлаб қилганим йўқ,— гуноҳкорларча бўйин эгиб жавоб қилди Лёка.

— Четроққа бориб қанча сакрасанг, қанча югурсанг ҳам майли, у ерда гуллар йўқ,— деди Мойчечак.

— Лёка тиззаси билан ўтириб, оҳиста Мойчечакнинг чеҳрасига термулди. У яна ҳам ортиқроқ сарғайган, кўзларидан гўё олтин зарралар учиб чиқаётгандай эди.

— Мен ҳеч қачон сенга ўхшаган гулни кўрмаганман,— пичирлади Лёка.— Одатда гуллар гапирмайдилар, сен эса сўзлашни биласан. Бирон нарса ҳикоя қилиб бер...

— Сенга нимани ҳикоя қилиб берсамикин? Бугун кечаси ёнгинамдан кўрсичқон ўтиб кетди. Шўрнинг қурғурнинг кўзи ожизда, сал бўлмаса илдизим тагини ўйиб ташлаёзди.

— Бақирсанг бўлмайдими, у овоздан қўрқади-ку!

— Худди шундай қилдим, кейин у қочиб кетди... Барибир қўрқиб кетдим. Яқинда ярим кечада бу ерга қуёнлар тўпланишди. Улар бирам ўйнига тушишдики, кўрсанг, оғзинг очилиб қоларди.

— Ахир улар сени синдириб қўйишлари мумкин эди-ку!

— Ундай эмас. Қуёнлар кечаси ҳавода сакрайдилар. Шунда улар жудаям енгил бўлиб кетишади, гўё соя деб ўйлайсан уларни. Эрта тонггача бир-бирини қувлашиб ўйнашади, кейин қочиб кетишади, чунки атрофдан итларнинг вовуллаган товушлари эшитила бошлайди.

Мойчечак бир нафас тиниб қолди ва хўрсиниб гап бошлади:— Шундаям сув ичгим келяпти... Анчадан бери ёмғир ҳам бўлгани йўқ.

— Мен сенга сув олиб келаман. Кўлдан келтираман!— деди оёққа қалқиб турган Лёка.— Агар хоҳласанг қудуқдан олиб келаман. Қудуқ суви шундай музки, тишингни зирқиратиб юборади!

— Жуда ҳам совуғининг ҳожати йўқ. Яхшиси, кўлдан олиб кела қол.

— Яхши,— деди Лёка ва чопиб кетди.

— Менинг тўғримда бирор кишига гапириб ўтирма, тағин,— қичқириб қолди ортидан Мойчечак.

— Хўп! Ҳеч кимга айтмайман!— жавоб қилди Лёка.

...Кичик челакчада кўл суви кўтариб келаётган Лёка қаршисида катта акаси Стёпа пайдо бўлди.

— Қаёққа кетаяпсан?— Лёкадан сўради у.

— Ҳечқаёққа,— деди Лёка.

— Қанақасига ҳечқаёққа, бирор ёққа кетаяпсан-ку?

— Барибир ҳечқаёққа,— қайсарлик билан жавоб берди Лёка.

— Мен ҳам сен билан бораман.

— Йўқ, йўқ, уёққа мумкин эмас!— қўрқиб кетди Лёка.

— Нега бормас эканман? Сен ҳамавақт баҳоналар топаверасан.

— Мен ҳечқанақа баҳона қилаётганим йўқ. У ерда Мойчечак бор. Унинг сув ичгиси келяпти.

— Нималар деяпсан, қанақа Мойчечак? Ёлғончисан!

— Ҳечам алдаётганим йўқ. Унинг ўзи айтди, сув ичгиси келаётганмиш.

— Мойчечак гапирди?— кулиб юборди Стёпа.— Сени ойимга айтиб бераман. У сени бурчакка турғизиб қўяди, кейин алдамайдиган бўласан.

— Ахир ҳеч қачон, ҳеч кимни алдамаганман. Мен сўзлашни биладиган Мойчечакни биламан.

— Кўпроқ, кўпроқ алда!

— Ўлай, ўлай агар алдасам! У тепаликда ўсади. Ўзим у билан сўзлашдим.

— Юр, борамиз бўлмаса, —деди Стёпа.

У Лёкадан анча тик, сепкилли, қизил юзли, кўзлари эса кўмкўк ва қисиқ бола. Укасининг кўзлари бунинг акси: катта-катта.

— У ёққа бориш мумкин эмас. Мойчечак айтган!— қўрқувдан қичқириб юборди Лёка.

— Демак, алдаяпсан!

— Алдамаяпман!

—Агар алдамаётган бўлсанг, кўрсатган бўлардинг.

— Майли, кўрсатаман, лекин унга қўл теккизмасликка чин сўз берасан,—илтимос қилди Лёка.

— Агар у чиндан ҳам сўзлай олса, мен унга мутлақо тегмайман. Кетдик!

Ака-ука югурганча кетишди.

— Ана у!— Лёка тепаликдаги Мойчечакка ишора қилиб қичқирди.

— Нима қилибди, оддий Мойчечакнинг ўзи — деди Стёпа.

— Йўқ, у оддий эмас, гапирадиган. Мойчечак! Эшит!

Лёка унинг рўбарўсига чўққайиб ўтирди.

— Мойчечак, унга бирон нарса дегин, эшита қолсин...

— Уни нега олиб келдинг?— маъюс тортиб гапирди Мойчечак.— Ахир сендан менинг ҳақимда ҳеч кимга гапирмасликни илтимос қилган эдим-ку!

— У менга ишонмади. Мен сенга сув олиб келаётувдим, у сўрайверди, мени ёлғончисан деди, мен эса ёлғончи эмасман... Мойчечак, гапиргин, озроқ гапира қол.

— Унга нимани ҳам гапириш мумкин? Қара, биз бу ерда қанчалик яхши яшаймиз!

— Ҳей, эшитяпсанми?— қувониб қичқирди Лёка.

— Ҳеч нарса эшитмаяпман. У гапирмаяпти,— пўнғиллаб жавоб қилди Стёпа.

— Нега гапирмас экан! Эшит! Мойчечак, гапиравер!

— Момақалдироқ эсингдами?— сўради Лёкадан Мойчечак бошини кўтарди.— Олдин шамол бўлди, кейин шаррос ёмғир ёғди...

— Нега у индамаяпти?— қичқирди тоқати тоқ бўлган Стёпа.

— Нега ундай дейсан, гапиряптику,— ҳайрон бўлди Лёка.— Сен ростдан ҳам эшитмаяпсанми?

— Ҳеч нарса эшитмаяпман. Сен барибир ёлғончисан!— Стёпа Лёкани итариб юборди, Мойчечакни юлиб олиб тепаликдан пастга қараб ғизиллаганча югуриб қолди.— Ёлғончи, ёлғончи!

— Сен нима қилиб қўйдинг!— унинг кетидан югурди Лёка.— Бер, бер Мойчечакни!— У акасининг кетидан югурар ва кўз ёши туфайли ҳеч нарсани кўрмасди.— Бер деяпман!— нафаси бўғзига тиқилиб йиқилди Лёка.

— Ма, бақироқ бузоқ,— деди Стёпа унинг олдига келиб ва ғижимланган Мойчечакни унга улоқтирди.

— Мойчечак, Мойчечакжон,— уни кафти устига қўйди Лёка.— Қаеринг оғрияпти? Айтақол, бирон нарса деяқол... Нега индамаяпсан, нега?

У Мойчечакка кўз ёшлари орасидан боқар, шунинг учун бўлса керак, унинг тиниқ олтинранг кўзларини, сапсариқ боши ва ғуборсиз чеҳрасини кўролмасди, улар энди балки йўқ эди. Шунинг учун йўқ эдики, Мойчечак даладан юлиб олинган оддий гулга айланган эди.

Шу сабабдан ҳам у индамасди.

Р. УСМОНОВ таржимаси.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.40 — Кўрсатувлар программаси. 9.45 —«Балойи азим» (бадиий фильм, ўзбек тилида).

11.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатувлар программаси. 17.00 — «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). Ўзбек тилида: 17.15 — Концерт, 17.50 — Ёшлик» студияси кўрсатади. «Экранда — замондошимиз», 18.40 — «Ахборот» информацион программаси, 19.00 — Рақслар гулдастаси (концерт), 19.40 — Кўрсатувлар программаси.

19.05 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

11.00 — Ўқув кўрсатувлари программаси. Ота-оналар учун консультация. 11.30 — «Сеҳрли чопон» (бадиий фильм, ўзбек тилида).

15.10 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 19.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик — мангулик», 20.30— «Ярим аср йилномаси» (кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1956 йил ҳақидаги серияси), 21.40 — Ўзбекистон композиторлари съезди олдидан. М. МАҲМУДОВ. Биринчи симфония. 22.20 — «Аршин мололон» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 дан — Душанба кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/X да Трубадур, 10/X да Жизель (кундуз), Риголетто (кечқурун).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/X да Шоҳ Эдип, 10/X да Табассум ўғрилари.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/X да Хотинимнинг эри, 10/X да Лақма, 11/X да Тошболта ошиқ.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/X да Учинчи орзу, 10/X да Биринчи бўса.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Москва давлат цирки артистларининг гастроллари.

КИНО

Ун икки стул (2 серия) — «ДРУЖБА», «МОСКВА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА», (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 5, кеч 6 ва 8 да).

Буғдойзорлар орасида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ярим, 5, кеч 8.45 ва 10.30 минутда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Дунё (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 ярим ва 4 яримда), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Атаманнинг тугатилиши (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

0416 номерли қочоқ — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 11.40, кеч 7.20 минут ва 9 да) «КЎКЧА» (тоқ соатларда).

Катта сайр — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 яримда).

Қалъа жавоб берди (кундуз ва кечқурун), Асовга тушов (кундуз соат 12, кеч 6 да): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Кутилмаган танишув — «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 3, 4, кеч 9 да).

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР!

«БИБЛИОТЕКА «КОМСОМОЛЬСКОЙ ПРАВДЫ»,
«ВОЖАТЫЙ»,
«КОМСОМОЛЬСКАЯ ЖИЗНЬ»,
«МОЛОДАЯ ГВАРДИЯ»,
«МОЛОДЕЖНАЯ ЭСТРАДА»,
«МОЛОДОЙ КОММУНИСТ»,
«СЕЛЬСКАЯ МОЛОДЕЖЬ»,
ЖУРНАЛЛАРИ
СИЗЛАР УЧУН
НАШР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармониясининг коллективи якkaхон хонанда Н. Қулабдуллаевга отаси

Қулабдулло
ИБРОҲИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—14556 ИНДЕКС 64697. А—1846.